

Projekt

z dnia 20 grudnia 2021 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR XXXVIII/.../2021
RADY GMINY SOŚNO**

z dnia 30 grudnia 2021 r.

**w sprawie gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz
przeciwdziałania narkomanii**

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2021 r. poz. 1119) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050) w związku z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1956) uchwała się, co następuje:

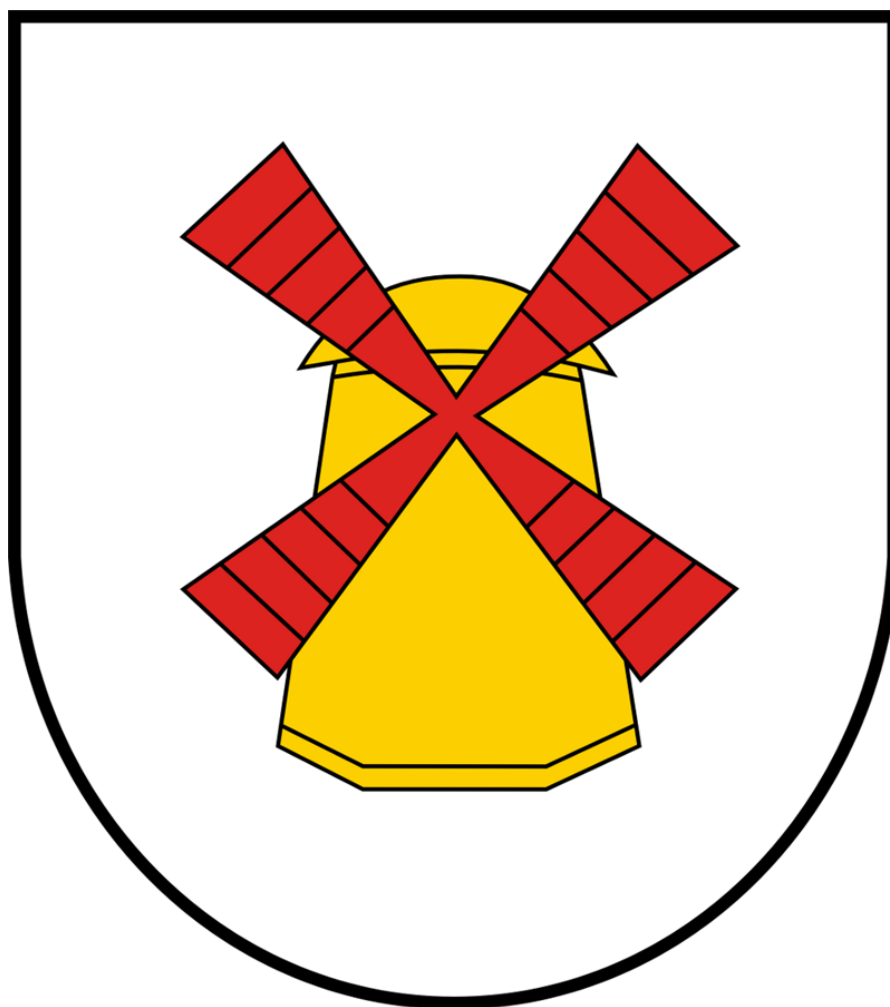
§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022 dla Gminy Sośno, w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sośno.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

Załącznik do uchwały Nr XXXVIII/.../2021
Rady Gminy Sośno
z dnia 30 grudnia 2021 r.

GMINA SOŚNO

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZEDZIWDZIAŁANIA NARKOMANII
2022 ROK**

GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA ROK 2022 DLA GMINY SOŚNO

Działania związane z rozwiązywaniem problemów alkoholowych prowadzone są w oparciu o ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, natomiast w oparciu o przepisy ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii realizowana jest działalność profilaktyczna dotycząca przeciwdziałania uzależnieniom od narkotyków.

Podstawowymi celami Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, zwanego dalej „Programem”, jest profilaktyka i zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych oraz zmniejszanie rozmiarów tych, które aktualnie występują. Program przewiduje również działania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania narkomanii.

Celem działalności prewencyjnej, zarówno pierwotnej jak i wtórnej, jest poprawa stanu zdrowia społeczeństwa, zarówno w sensie fizycznym jak i psychicznym.

Przez prewencję pierwotną należy rozumieć interwencję zanim pojawi się problem zdrowotny. Oświata odgrywa w tym zakresie kluczową rolę.

Przez prewencję wtórną należy rozumieć wczesne wykrywanie już istniejącej choroby lub problemu zdrowotnego.

Przez działalność zapobiegawczą (trzeciorzędową) należy rozumieć zapobieganie nawrotom choroby oraz ograniczenie we wczesnych etapach skutków zaistniałych objawów choroby (zadanie to dotyczy głównie działalności leczniczej).

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Sośno na rok 2021 opracowano na podstawie diagnozy stanu występujących na terenie gminy problemów oraz badania posiadanych zasobów, w kontekście wykonywania zadań ustawowych nałożonych na gminę. Program realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sośnie jako gminna jednostka organizacyjna.

Należy podkreślić, iż założenia Programu w pełni współgrają z opracowanym na lata 2022-2026 Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie oraz ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sośno na lata 2016-2022.

I. DIAGNOZA STANU PROBLEMÓW I ZASOBÓW NA TERENIE GMINY SOŚNO.

1. Sytuacja ogólna.

Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) zasugerowała, że **alkohol może zwiększyć ryzyko wystąpienia powikłań w związku z COVID-19** co jest istotnym argumentem za tym, by ograniczyć spożycie alkoholu. Dostępne raporty wskazują, że sprzedaż napojów alkoholowych w trakcie pandemii pod koniec marca 2020 r wzrosła o [55 procent](#). Gwałtowny wzrost sprzedaży alkoholu zaalarmował ekspertów ds. zdrowia na całym świecie, którzy obawiają się, że zwiększone spożycie alkoholu może jeszcze bardziej narazić osoby spożywające alkohol min. na choroby układu oddechowego. Dodatkowo wprowadzona kwarantanna bądź izolacja nierzadko całych rodzin powoduje kolejne ryzyko stosowania przemocy przez osoby nadużywające alkoholu. Zdalna nauka pozbawia codziennych kontaktów nauczycieli, którzy jako pierwsi mają szansę zaobserwowania zmian w zachowaniu dziecka, czy też naocznie stwierdzić ślady przemocy na ciele dziecka. Zatem szczególnie w tym okresie niezwykle ważne jest postawienie w gotowości wszelkie dostępne służby na terenie gminy by przede wszystkim zapobiegać a ostatecznie skutecznie ograniczać występowanie alkoholowych nadużyć. Statystyki pokazują, że Polacy piją coraz więcej alkoholu. Według Światowej Organizacji Zdrowia **alkohol wpływa na ponad 200 rodzajów chorób** i znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia.

Nie musimy być uzależnieni, aby alkohol negatywnie wpływał na naszą zdrowie. Osoby, które mają problem z alkoholem mogą stanowić zagrożenie nie tylko dla siebie, ale też dla innych. Dlatego tak ważne są działania edukacyjne, profilaktyczne i terapeutyczne w zakresie uzależnienia od alkoholu.

Gmina Sośno jest gminą rolniczą. Teren gminy zamieszkuje 4821 mieszkańców zameldowanych na pobyt stały (31 października 2021 r.), w tym 3735 osób dorosłych powyżej 18 lat (2020 r. – 3790, 2019 r. – 3849,

2018 r. - 3928; w 2017 r. - 3966; w 2016 r. - 3964; w 2015 r. - 3985;), 345 osób to młodzież w wieku 13-18 lat (w 2020 r. - 330, 2019 r. - 311, 2018 r. - 287; w 2017 r. - 298; w 2016 r. - 335; w 2015 r. - 359), oraz 741 dzieci poniżej 13 roku życia (w 2020 r. - 776, 2019 r. - 807, 2018 r. - 834; w 2017 r. - 825; w 2016 r. - 818; w 2015 r. - 821). Przyjmując, wg danych statystycznych, że osoby uzależnione stanowią przeciętnie 2-3% dorosłej populacji, w Gminie Sośno jest około 100 osób nadużywających alkoholu. Osoby uzależnione wywodzą się głównie ze środowisk o najniższych dochodach. Zjawisku nadużywania alkoholu towarzyszy często bezrobocie, niezaradność życiowa oraz stosowanie przemocy wobec najbliższych członków rodziny.

Szacuje się, że z pracy w rolnictwie utrzymuje się ok. 50% mieszkańców, a bezrobocie wg stanu na koniec października 2021 r. w gminie Sośno dotyczyło 235 osób ogółem, z czego 154 osoby to kobiety, z prawem do zasiłku 30 osób z czego 17 to kobiety. W roku poprzednim osób bezrobotnych na terenie gminy Sośno było -240 osób z czego 150 to kobiety, z prawem do zasiłku 39 osób z czego 17 to kobiety.

W gminie funkcjonują 3 szkoły podstawowe w Sośnie, Wąwelnie i Przepałkowie oraz Samorządowe Przedszkole w Sośnie. Łącznie do wszystkich szkół (z klasą „0”) uczęszcza w roku szkolnym 2020/2021 - 561 uczniów (w 2020 r. - 557, 2019 r. - 572, 2018 r. - 554; w 2017 r. - 516; w 2016 r. - 586; w 2015 r. - 591; w 2014 r. - 594; w 2013 r. - 605; 2012 r. - 606, 2011 r. - 598; 2010 r. - 570; 2009 r. - 587; 2008 r. - 600; 2007 r. - 641; 2006 r. - 727; 2005 r. - 780).

W zakresie ochrony zdrowia, na terenie gminy funkcjonują: Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Zdrowie” z dwoma ośrodkami zdrowia w Sośnie i Wąwelnie, dwa prywatne podmioty opieki zdrowotnej – „Praktyki pielęgniarskie” oraz dwa podmioty stomatologiczne. Na terenie gminy Sośno działają dwie instytucje kultury. W Sośnie funkcjonuje Gminny Dom Kultury ze świetlicami: w Sitnie, Sośnie i Wąwelnie oraz Gminna Biblioteka Publiczna z filiami: w Wielowiczu i Wąwelnie. Działalnością komunalną zajmuje się Zakład Gospodarki Komunalnej w Sośnie a w dziedzinie pomocy społecznej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sośnie.

Mieszkańcy gminy tworzą cztery miejscowe wspólnoty parafialne z kościołami: w Sitnie, Sośnie, Wąwelnie i Wielowiczu. Poza tym do parafii z siedzibą w Wałdowie należą mieszkańcy Przepałkowa, Olszewki, Dębin i Obodowa, natomiast mieszkańcy Dzedna stanowią część parafii w Mąkowsku.

W związku z restrukturyzacją Komendy Powiatowej Policji w Sępólnie Krajeńskim z dniem 1 stycznia 2013 r. Posterunek Policji w Sośnie został zlikwidowany. Służbę na terenie gminy pełnią dzielnicowi z Komendy Powiatowej Policji w Sępólnie Krajeńskim.

2. Rynek alkoholowy w Gminie Sośno.

Rada Gminy Sośno, na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, uchwałą Nr XXXVIII/251/18 z dnia 21 czerwca 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Sośno, ustaliła maksymalną ilość – 60 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży.

Według stanu na koniec listopada 2021 r. na terenie gminy Sośno **sprzedaż napojów alkoholowych prowadzi się w 20 punktach** podobnie jak w roku poprzednim 2020 (w 2019 r. - 20, 2018 r. - 22; w 2017 r. - 22; w 2016 r. - 22; w 2015 r. - 22). W 19 punktach sprzedaje się napoje alkoholowe do 4,5% oraz piwo do spożycia poza miejscem sprzedaży, w 1 punkcie sprzedaje się napoje alkoholowe do 4,5% oraz piwo do spożycia w miejscu sprzedaży co stanowi razem **20 punktów sprzedażowych**. Aktualnie na terenie gminy funkcjonuje 1 tzw. „ogródek piwny” (w 2020 - 1, 2019 - 1 r. 2018 r. - 2; w 2017 r. - 2; w 2016 r. - 3; w 2015 r. - 3). **W 11 punktach można kupić alkohol powyżej 18% zawartości alkoholu** (2020 r. - 10, 2019 r. - 10, 2018 r. - 11; w 2017 r. - 10; w 2016 r. - 9; w 2015 r. - 10; w 2014 r. - 11; w 2013 r. - 11; w 2012 r. - 11; w 2011 r. - 13; w 2010 r. - 12; w 2009 r. - 12; w 2008 r. - 13; w 2007 r. - 12) natomiast **w 10 punktach napoje alkoholowe zawierające powyżej 4,5% do 18% alkoholu** (2020 - 9, 2019 - 9, 2018 r. - 11; w 2017 r. - 10; w 2016 r. - 9; w 2015 r. - 10; w 2014 r. - 11; w 2013 r. - 11; w 2012 r. - 11; w 2011 r. - 13; w 2010 r. - 12; w 2009 r. - 12; w 2008 r. - 13; w 2007 r. - 12).

Liczba punktów sprzedaży na terenie gminy Sośno.

W odniesieniu do liczby mieszkańców w roku 2021 sprzedaż kształtuje się następująco:

- jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych (piwa) ogółem przypada na 245 mieszkańców,
- jeden punkt sprzedaży wina przypada na 490 mieszkańców,
- jeden punkt sprzedaży wódki przypada na 445 mieszkańców.

1 punkt sprzedaży przypadający na ilość osób.

	2019	2020	2021
Ogółem	249	245	245
Piwo	249	245	245
Wino	554	545	490
Wódka	498	491	445

W 2021 r. Wójt Gminy Sośno wydał 3 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Napoje alkoholowe do 4,5% zawartości alkoholu 1 zezwolenie, piwa 1 zezwolenie, wódki 1 zezwolenie.

Liczba wydanych zezwoleń.

	2020	2021
Piwo	3	1
Wino	1	1
Wódka	2	1

W 2021 r. Wójt Gminy Sośno nie wydał żadnego jednorazowego zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. (2019 - 3, 2018 - 2, 2017 - 3, 2016 - 3, 2015 - 3, 2014 - 4, 2013 - 4).

3. Zasoby w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych na poziomie lokalnym Punkt Interwencji Kryzysowej ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Uchwałą NR XXXI/198/2021 RADY GMINY SOŚNO z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie zmiany Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sośnie na podstawie art. 110 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.) oraz art. 11 ust. 2 i art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305) uchwalono utworzenie w strukturze GOPS Punktu Interwencji Kryzysowej (zwany dalej PIK) zapewniającego podejmowanie działań na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu, które wymagają poradnictwa specjalistycznego w szczególności z powodu nadużywania alkoholu, przemocy w rodzinie oraz w zakresie przewyciężenia sytuacji kryzysowej, której nie są w stanie pokonać wykorzystując własne zasoby i możliwości. Powołany PIK zastąpił dotychczasową działalność Punktu interwencyjnego działającego na terenie tut. Ośrodka.

W szczególności działanie PIK służy zwiększaniu dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osobom uzależnionym od alkoholu oraz udzielaniu pomocy rodzinom, w których występują problemy alkoholowe oraz zapewnienie ochrony przed przemocą w rodzinie. Podstawowymi zadaniami punktu są:

- motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia;
- kierowanie do leczenia specjalistycznego oraz do skorzystania z pomocy grup samopomocowych;
- motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych, do zmiany szkodliwego wzoru picia;
- udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym (np. przez rozmowy podtrzymujące, uruchomienie przy punkcie interwencyjnym grupy wsparcia dla osób po zakończonym leczeniu w placówce leczenia uzależnienia od alkoholu);
- rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie informacji o możliwościach powstrzymania przemocy, stosownego wsparcia i pomocy;
- inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej;
- gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które powinny być włączone w systemową pomoc dla rodziny.

Z uwagi na to, iż głównym klientem PIK-ów są osoby z problemami alkoholowymi, zatrudniono na kilka godzin w miesiącu specjalistę psychoterapii uzależnień oraz psychologa. Koniecznie należy podkreślić, iż w punkcie nie jest prowadzona typowa psychoterapia osób uzależnionych, która jest zbiorem świadczeń zdrowotnych, a te udzielane są wyłącznie przez podmioty realizujące działalność leczniczą. Psychoterapeuta czy instruktor terapii uzależnień pełnią w PIK-ach rolę motywatora do podjęcia leczenia, udzielają porad, ale nie prowadzą psychoterapii. Ważną rolę odgrywają osoby zatrudniane w punkcie gdyż skutecznie motywują klientów do zmiany szkodliwych zachowań, w tym do podjęcia leczenia odwykowego poprzez skuteczny dialog motywujący. Proponowana oferta punktu działającego na terenie Gminy Sośno staje się coraz bardziej interdyscyplinarna. Diagnostyka pojawiających się problemy przez pryzmat całej rodziny. To współpraca z kuratorem, pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym, wychowawcą. Z pomocą staramy dotrzeć do wszystkich związanych z problemem. W przypadku potwierdzonego występowania uzależnienia podstawową formą pomocy jest motywowanie do podjęcia leczenia i skierowanie do placówki leczenia uzależnienia od alkoholu. Równolegle prowadzi się konsultacje psychologiczno-terapeutyczne z osobami współuzależnionym np. współmałżonkiem. Sprawdzana jest także sytuacja rodziny pod kątem występowania innych problemów, np. przemoc, zaniedbywanie dzieci. Niejednokrotnie włącza się we współpracę asystenta rodziny, kuratora sądowego, szkołę.

Należy prowadzić kampanie informujące, że nadużywanie alkoholu choćby przez jednego z członków rodziny destabilizuje funkcjonowanie całego systemu rodzinnego, rodzi poważne problemy, jest przyczyną cierpienia dorosłych jak i dzieci. Najczęściej to członkowie rodziny osoby pijącej zgłaszają problem i oczekują pomocy. Ważnym zadaniem osób pomagających jest nakłonienie osoby uzależnionej do współpracy i podjęcia leczenia. Na ogół jest to bardzo skomplikowany proces gdyż osoby te negują fakt uzależnienia.

Punkt Interwencji Kryzysowej ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przemocy w Rodzinie, mieści się w budynku Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej przy ulicy Parkowej nr 4 w Sośnie.

Diżury w Punkcie pełni konsultant ds. rozwiązywania problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie przez pięć dni w tygodniu. Zaproponowane popołudniowe godziny przyjęć dają poczucie anonimowości i większej dostępności dla petentów. Spotkania odbywają się w specjalnie przeznaczonym pomieszczeniu gwarantującym anonimowość a co także ważne w okresie występowania zagrożenia spowodowanego epidemią prowadzone w reżimie sanitarnym. Stanowisko wyposażono w środki ochrony osobistej, w osłonę pleksi, środki do dezynfekcji. Dla osób szczególnie zagrożonych i chętnych na tą formę współpracy dostępne są konsultacje on line i telefoniczne.

W 2021 r. z usług Punktu interwencyjnego skorzystało 51 osób. Większość z tych osób korzysta z pomocy od dłuższego czasu, z reguły systematycznie. (w 2020 r. - 2 osoby, 2019 r. - 50 osób; w 2018 r. - 101 osób; w 2017 r. - 66; w 2016 r. - 72; w 2015 r. - 70; 2014 r. - 81; 2013 r. - 69; 2012 r. - 61; 2011 r. - 54; 2010 r. - 55; 2009 r. - 46; 2008 r. - 48 osób), w tym: osoby szkodliwie pijące, uzależnione od alkoholu oraz stosujące przemoc domową (w 2021 r. - 19, 2020 r. - 2 osoby 2019 r. - 19 osób; w 2018 r. - 43 osoby; w 2017 r. - 24; 2016 r. - 32; w 2015 r. - 36; 2014 r. - 45; 2013 r. - 32; 2012 r. - 23; 2011 r. - 23; 2010 r. - 35; 2009 r. - 27; 2008 r. - 30) oraz osoby współuzależnione i ofiary przemocy domowej (w 2021 r. - 15 osób, 2020 r. - 1, 2019 r. - 1; w 2018 r. - 57; 2017 r. - 42; 2016 r. - 40; 2015 r. - 34; 2014 r. - 36; 2013 r. - 37; 2012 r. - 31; 2011 r. - 31; 2010 r. - 20; 2009 r. - 19; 2008 r. - 18). Przeprowadzone rozmowy w punkcie przynosiły efekt w postaci pokierowania do skorzystania z dostępnych porad i konsultacji indywidualnych. Należy podkreślić, że osoby korzystają z porad systematycznie, średnio co dwa tygodnie (w 2021 r. - 51 2020 r. - 3; 2019 r. - 150 w 2018 r. - 306; w 2017 r. - 224; w 2016 r. - 248; w 2015 r. - 273; 2014 r. - 243; 2013 r. - 147; 2012 r. - 175; 2011 r. - 119; 2010 r. - 95; 2009 r. - 96) oraz udzielone porady telefoniczne (w 2019 r. - 21; w 2018 r. - 31; 2017 r. - 18; 2016 r. - 15; w 2015 r. - 7; 2014 r. - 8; 2013 r. - 34; 2012 r. - 21; 2011 r. - 27; 2010 r. - 18; 2009 r. - 16).

4. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sośnie powołana została zarządzeniem Wójta Gminy w czerwcu 2019 r. i pracuje w składzie 6 – osobowym. Komisja rozpatrywała wnioski dotyczące pomocy osobom nadużywającym alkoholu oraz członkom ich rodzin, w tym wnioski o skierowanie na leczenie odwykowe. **W 2021 r. wpłynęło 18 wniosków z czego jeden wycofano** (w 2020 r. - 13, w 2019 r. - 21; w 2018 r. - 31, 2017 r. - 19; 2016 r. - 32; 2015 r. - 34; 2014 r. - 31; 2013 r. - 27; w 2012 r. - 38; 2011 r. - 39; 2010 r. - 59; 2009 r. - 31; 2008 r. - 43; 2007 r. - 36; 2006 r. - 41).

W 2020 r. Komisja wydała 3 postanowienia (**w 2019 r. - nie wydano postanowień; w 2018 r. - 1;** w 2017 - 21 postanowień) - opinię wniosku dotyczącego wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

W 2021 GKRPA planuje przeprowadzić wrywkową kontrolę punktów sprzedaży alkoholu a także zaproponować szkolenie dla sprzedawców alkoholu i członków komisji.

Gminna komisja od kilku lat włącza się do akcji instytucji oświatowych, policji dot. Przeciwdziałaniu przemocy i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zakupując materiały informująco-promujące walkę z uzależnieniami i przemocą.

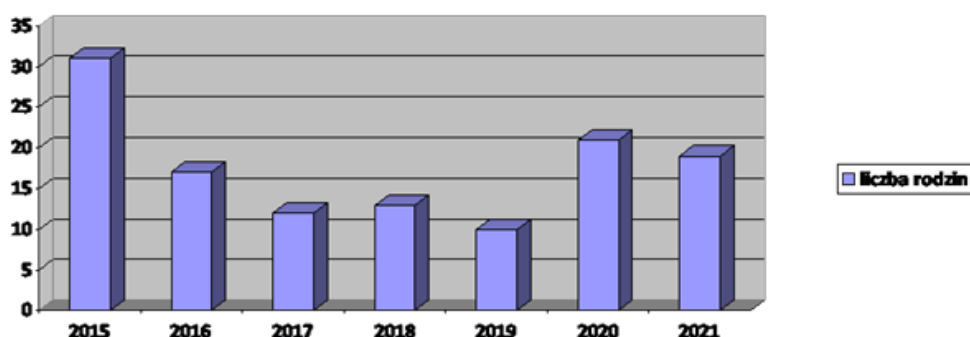
Na posiedzeniach Komisji poruszane są także tematy dotyczące tworzenia projektów przepisów gminnych w szczególności dotyczących przeciwdziałania przemocy oraz projektu gminnego programu rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Pełnomocnik Wójta ds. profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi na bieżąco przedstawia Komisji sposób realizacji gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

5. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sośnie.

• Konsekwencje społeczne związane z uzależnieniami od alkoholu.

W 2021 r. GOPS udzielił pomocy 19 rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym (w 2020 r. - 22; 2019 r. - 10, 2018 r. - 13; 2017 r. - 12; 2016 r. - 17; 2015 r. - 31;

Podział rodzin z uwagi na formę udzielonego wsparcia:

- schronienie dla osób bezdomnych - 2 osoby, liczba osób w rodzinie 2,
- zasiłek okresowy 8 rodzin, 13 osób w rodzinie,
- specjalny zasiłek celowy 1 rodzina, 1 osoba w rodzinie,
- usługi opiekuńcze dla 4 rodzin, 5 osób w rodzinie,
- zasiłek stały dla 2 rodzin, 2 osoby w rodzinie,
- pomoc w formie dożywiania 2 rodziny, 10 osób w rodzinie.

Bardzo istotną informacją jest fakt, iż spośród rodzin z problemem alkoholowym, którym udzielono wsparcia trzy z nich posiadają dzieci. Problem alkoholowy dotyka przede wszystkim osoby samotne i starsze.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudnia trzech pracowników socjalnych, konsultanta ds. profilaktyki alkoholowej oraz asystenta rodziny, którzy swą pracą pomagają przezwycięzać problemy podopiecznych.

Ośrodek jest także w ciągłym kontakcie z przedstawicielami szkół, służby zdrowia, kuratorami, policją.

W celu zapewnienia wsparcia osobom borykającym się z problemami zawarto umowy zlecenia z psychoterapeutą uzależnień i psychologiem, prawnikiem.

Problem nadużywania alkoholu w rodzinie bardzo często występuje wraz z przemocą. W Gminie Sośno spośród rodzin objętych pomocą ośrodka przemoc występuje bardzo rzadko.

Po stwierdzeniu stosowania przemocy w bardzo trudnych przypadkach, gdzie nie jesteśmy w stanie sami rozwiązać problemu występujemy do sądu rodzinnego o pozwolenie na wgląd w sytuację rodziny czy też

o ograniczenie, a niekiedy o pozbawienie władzy rodzicielskiej. W 2021 r. z uwagi na trwającą nieprzerwalnie epidemię kontakt z rodzinami, w których zaistniał problem z alkoholem oraz z przemocą utrzymywany był z zachowaniem środków ostrożności. Działania Ośrodka skupiły się na ciągłym monitoringu tych rodzin przez niezapowiedziane wizyty w miejscu zamieszkania asystenta wraz z patrolem policji, czy też przez pracowników ośrodka. Prowadzono także liczne rozmowy telefoniczne z rodzinami. Opiekunkami pracującymi w tych środowiskach dostarczają także na bieżąco informacji nt. sytuacji w rodzinie. To także podtrzymywanie wzajemnych kontaktów ze szkołą jeśli temat dotyczy uczących się dzieci i młodzieży.

Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej działa Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy. W ramach działalności tego Zespołu, grupy robocze rozpatrują poszczególne przypadki przemocy i na bieżąco prowadzą działania w ramach pomocy społecznej (GOPS), porządkowej (policja), wychowawczej (szkoły – pedagog, psycholog). Ilość wszczętych procedur tzw. „niebieskich kart” (osób, wobec których zastosowano tą procedurę) **w 2021 spośród założonych 10 niebieskich kart z czego w ciągu roku zakończono 8** (w 2020 r. było 9 z czego zakończono 6, w 2019 r. - 10 z czego zakończono 0; w 2018 r. - 16 z czego zakończono 9; 2017 r. - 22 z czego zakończono 11; 2016 r. - 19, z czego zakończono 8; 2015 r. – 23.

W związku z występującą przemocą na terenie gminy planuje się zwiększenie aktywności w zakresie edukacji publicznej m.in. poprzez:

- kontynuowanie lokalnych działań informacyjno-edukacyjnych na temat zjawiska przemocy w rodzinie, w tym przemocy wobec dzieci (czym jest przemoc, jakie są jej mechanizmy, jakie niesie konsekwencje itp.);
- rozpowszechnianie informacji nt. możliwości uzyskania pomocy w formie nieodpłatnej poprzez wskazanie kontaktów do miejsc, które taką pomoc świadczą;
- prowadzenie akcji promujące życie rodzinne bez przemocy szczególnie poprzez finansowanie programów profilaktyki przemocy w rodzinie i programów rozwijających umiejętności wychowawcze i pozytywne relacje rodzinne;
- prowadzenie lokalnych diagnoz na temat zjawiska przemocy w rodzinie, np. skali problemu, postaw wobec problemu (ankieta z 2021 r. przeprowadzona na potrzeby programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie);
- organizowanie i finansowanie szkoleń obejmujących zagadnienia dotyczące przemocy w rodzinie, konsekwencji doznawania przemocy w rodzinie, funkcjonowania osób doznających przemocy i stosujących przemoc;
- organizowanie i finansowanie szkoleń dotyczących obowiązujących procedur nt. przemocy (m.in. „Niebieskie Karty”), zasad podejmowania interwencji oraz współpracy służb działających na rzecz zatrzymania przemocy w rodzinie;
- rozpowszechniać nowo obowiązujących przepisów (ustawa z dnia 30 kwietnia 2020 roku o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw wprowadziła uprawnienie dla policji i Żandarmerii Wojskowej do wydania wobec osoby stosującej przemoc w rodzinie nakazu natychmiastowego opuszczenia mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia oraz zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.

Rozwiązanie to jest o tyle ważne że służy skuteczniejszej ochronie osób doznających przemocy w rodzinie i jest rodzajem interwencji wobec sprawcy przemocy służącym izolacji sprawcy od ofiary.

- zapewnienie dostępności i wysokiej jakości pomocy dla osób doznających przemocy poprzez m.in. zapewnienie natychmiastowej i bezpośredniej pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie;
- przygotowanie i upowszechnianie informacji na temat lokalnej oferty pomocy dla członków rodzin z problemem przemocy, w szczególności z problemem alkoholowym (ulotki, informatory-plakaty, strony internetowe, ogłoszenia na stronie internetowej Ośrodka);
- zapewnienie osobom doznającym przemocy (dorosłym i dzieciom) kontaktu z profesjonalistami z wykorzystaniem narzędzi teleinformatycznych służących komunikowaniu się na odległość;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

Należy także kontynuować reintegrację społeczno-zawodową poprzez zachęcanie do udziału w pracach społecznie użytecznych, robotach publicznych, programów stażowych, o których mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Warunkiem jest korzystanie z wsparcia z pomocy społecznej.

W 2021 r. GOPS zatrudniał 9 osób w ramach prac społecznie użytecznych (w 2020 r. - 12; 2019 r. 13; 2018 r. - 12; 2017 r. - 16; 2016 r. - 23; 2015 r. - 26).

6. Policja.

Po likwidacji posterunku Policji w Sośnie (1.01.2013 r.) teren gminy patrolują policjanci z Komendy Powiatowej Policji (KPP) w Sępólnie Kraj. **Ilość wykonanych służb od stycznia 2021 r. do listopada 2021 r. na naszym terenie w patrolach i obchodach wyniosła 256** (w 2020 - 248, 2019 r. - 268, w 2018 r. - 272; 2017 r. - 300; 2016 r. - 350; 2015 r. - 343). Na podstawie danych uzyskanych z Policji wynika, że **około 40%** przestępstw i wykroczeń popełnianych jest pod wpływem alkoholu.

W 2020 r. (od stycznia do listopada) na terenie gminy Sośno dokonano ogółem 46 przestępstw (w 2019 r. - 39; w 2018 r. - 39; 2017 r. - 46; 2016 r. - 36; 2015 r. - 36;), **z czego 6 to kierowania pojazdami w stanie nietrzeźwości** (w 2019 r. - 10; w 2018 r. - 8; 2017 r. - 7; 2016 r. - 13; 2015 r. - 6). **W tym samym okresie zatrzymano do wytrzeźwienia 17 osób** (w 2019 r. - 14; w 2018 r. - 7; 2017 r. - 8; 2016 r. - 4; 2015 r. - 11).

Funkcjonariusze KPP w ramach wykonywania zadań służbowych są również zaangażowani do interwencji na żądanie obywateli. W 2020 r. zarejestrowano na terenie gminy 62 interwencje domowe (w 2019 r. - 64; w 2018 r. - 52; 2017 r. - 58; 2016 r. - 39; 2015 r. - 54;). **Obecnie 8 rodzin objętych jest procedurą niebieskiej karty** (w 2020 r. - 4, 2019 r. - 8; w 2018 r. - 10; 2017 r. - 48; 2016 r. - 12, w 2015 r. - 9).

7. Szkoły podstawowe i gimnazja.

Zasoby w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych na poziomie lokalnym realizowane w jednostkach oświatowych.

Spośród realizowanych zadań w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi na terenie gminy Sośno ze środków gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych finansowano m.in. realizację programów profilaktyczno-edukacyjnych oraz socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży szkolnej. Realizacja tych programów w związku z występowaniem zagrożenia epidemiologicznego odbywa się głównie w ramach zajęć w szkołach. Zajęcia prowadzone są przez realizatorów programów profilaktycznych i certyfikowanych terapeutów, ze środków finansowych przeznaczonych na przeciwdziałanie alkoholizmowi. Koordynatorem tych programów jest pełnomocnik Wójta ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. W 2021 r. w ramach posiadanych środków sfinansowano udział w szkoleniach dla realizatorów programów rekomendowanych przez PARPA m.in. „Przyjaciele Zippiego” 6 osób, „Unplugged” 16 nauczycieli wraz z finansowaniem materiałów edukacyjnych do wykorzystania podczas zajęć z dziećmi. Szczególnie nowy program Unpluggedd zasługuje na zaakcentowanie gdyż nie dosyć, że skierowany jest do dzieci starszych to także obejmuje zajęcia z rodzicami co niezwykle istotne jest przy prowadzeniu tego typu przedsięwzięć. W tym roku po długiej przerwie dołączyło do programu Przedszkole Samorządowe, które dzięki odbytym w tym roku szkoleniom w przyszłym roku kalendarzowym obejmie programem dzieci 5-6 letnie, co także jest bardzo istotne by już od najmłodszych lat w sposób profesjonalny wpajać dzieciom szkodliwość nadużywania alkoholu. W dalszym ciągu realizowany jest program funkcjonujący w gminie od lat i cieszący się dużym uznaniem realizatorów ale także dzieci pn. „Spójrz inaczej” Z uwagi na panującą epidemię i związane z nią trudności w nauce stacjonarnej program ten zrealizowała zaledwie jedna szkoła.

Spójrz inaczej – program zajęć wychowawczo-profilaktycznych. W ramach tego programu były prowadzone zajęcia z uczniami klas IV-VI Szkoły Podstawowej w Wąwelnie.

Postawy wobec problemów alkoholowych i polityki wobec alkoholu.

Bardzo ważnym aspektem walki z uzależnieniami jest walka z istniejącymi stereotypami na temat spożywania alkoholu i sposobów uzależnień.

Dotyczy to także „przymykania oka” przez dorosłych na widok używania alkoholu przez osoby niepełnoletnie. Należy promować właściwe reakcje społeczne w przypadku przemocy w rodzinie/bicia dzieci, sprzedaży alkoholu nieletnim.

Należy upubliczniać podejmowane działania w gminie na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych, w tym rozpowszechniania informacji nt. dostępnych miejsc pomocy.

Rzecznik Praw Ofiar Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Osoby dotknięte przemocą w rodzinie, z terenu gminy Sośno, mogą korzystać z porad telefonu zaufania dla ofiar przemocy w rodzinie. Gmina na podstawie podpisanego porozumienia współfinansuje działanie tzw. „Niebieskiej Linii” 12 osób z terenu gminy Sośno skorzystało z pomocy Telefonicznego Pogotowia dla Ofiar Przemocy „Niebieska Linia” (w 2020r.-10, 2019r.-13 2018r.-11; 2017r. -9; 2016r.-8; 2015r.-5; 2014r.-9; 2013r.-10; 2012r.-14; 2013r.-12; 2010r.-18; 2009r.-26; 2008r.-32; 2007r.-58). Forma telefonu ma charakter poufny, dlatego duża liczba dzwoniących zachowuje anonimowość, stąd trudno określić precyzyjnie ilość osób korzystających z tej formy pomocy. Porady internetowe udzielane są przez specjalistów: prawników i psychologów.

Interesanci, czyli osoby potrzebujące pomocy w związku z występowaniem przemocy w rodzinie (w tym zaniedbania oraz przemocy seksualnej i ekonomicznej), sytuacji konfliktowych są przyjmowani w dni robocze w godzinach pracy Urzędu Marszałkowskiego w siedzibie Biura, przy ul. Skłodowskiej - Curie 73 w Toruniu, **tel. 56/621-25-20:**

- codziennie w godzinach 17:00 – 21:00 - **Kujawsko-Pomorska Niebieska Linia,**
- **telefoniczne Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie , tel. 800-154-030,**
- za pośrednictwem poczty elektronicznej e-mail; [niebieska linia@kujawsko-pomorskie.pl](mailto:niebieska.linia@kujawsko-pomorskie.pl)

II. USTAWOWE ZADANIA GMINY.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z 1996 roku w zasadniczy sposób zmieniła model polskiego systemu rozwiązywania problemów alkoholowych. Na samorządy gminne został nałożony obowiązek realizacji konkretnych działań, prowadzonych i finansowanych jako zadania własne gminy, wykonywanych w ramach programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Ustawa o wychowaniu trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wymienia podstawowe zadania dla samorządów gminnych.

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu.

- 1) finansowanie zajęć terapeutycznych (warsztatów) dla osób uzależnionych;
- 2) dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla pracowników punktów konsultacyjnych i leczenia odwykowego;
- 3) prowadzenie punktów konsultacyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin.

2. Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

- 1) tworzenie i finansowanie bieżącej działalności punktów konsultacyjnych oraz specjalistycznych miejsc pomocy dla ofiar przemocy domowej;
- 2) prowadzenie dyżurów telefonicznych w punkcie konsultacyjnym;
- 3) realizacja zadań gminy dot. przeciwdziałania przemocy w rodzinie przez Zespół interdyscyplinarny o raz grupę roboczą; prowadzenie edukacji publicznej w tym zakresie;
- 4) prowadzenie grup wsparcia oraz grup terapeutycznych dla ofiar przemocy domowej;
- 5) prowadzenie programów korekcyjno – terapeutycznych dla sprawców przemocy domowej;
- 6) tworzenie świetlic socjoterapeutycznych, zatrudnianie wychowawców i socjoterapeutów;
- 7) organizowanie obozów terapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym;
- 8) działania zespołu profilaktyki domowej, który swym działaniem obejmować będzie pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania;
- 9) przeprowadzenie warsztatów terapeutycznych dla osób korzystających z pomocy punktu interwencyjnego, przy współudziale psychologa i instruktora terapii uzależnień.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

- 1) organizowanie i prowadzenie na terenie szkół oraz innych placówek oświatowo – wychowawczych programów profilaktycznych i terapeutycznych dla dzieci i młodzieży;
- 2) prowadzenie programów profilaktycznych i terapeutycznych dla dzieci z grup ryzyka;
- 3) prowadzenie kampanii informacyjno – edukacyjnej na tematy związane z problematyką alkoholową i przemocy w rodzinie;
- 4) dożywianie dzieci w szkołach.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

- 1) dofinansowanie działalności organizacji pozarządowych realizujących zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych;
- 2) dofinansowanie obozów terapeutycznych dla organizacji zrzeszających członków rodzin z problemem alkoholowym;
- 3) zorganizowanie dostępu do szkoleń przedstawicieli różnych grup zawodowych stykających się w swojej pracy z osobami z problemem alkoholowym i członkami ich rodzin.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów ustawowych dotyczących zakazu reklamy alkoholu oraz sprzedaży alkoholu nietrzeźwym i nieletnim oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w tym zakresie.

Realizacja ww. zadań jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, który powinien uwzględniać cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia.

Narodowy Program Zdrowia na lata 2011-2025 (NPZ) w celu nr 2 określa, profilaktykę uzależnień i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi – jako jeden z podstawowych celów operacyjnych. NPZ określa wykaz zadań do realizacji powyższego celu, powołując się m.in. na krajowe programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Krajowy program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

- 1) upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym;
- 2) podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu, w tym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 3) podnoszenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie skutecznych oddziaływań profilaktycznych oraz udzielających pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym;
- 4) zapewnienie skutecznego przestrzegania prawa w zakresie produkcji, dystrybucji, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych;
- 5) poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym;
- 6) wspieranie działalności środowisk abstynenckich;
- 7) podejmowanie działań interwencyjnych i edukacyjnych adresowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii.

- 1) prowadzenie działań edukacyjnych, w tym kampanii społecznych, adresowanych do różnych grup docelowych, w szczególności do dzieci, młodzieży i rodziców na temat zagrożeń wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych, których używanie może prowadzić do uzależnienia;
- 2) upowszechnianie informacji na temat dostępu do działań profilaktycznych, interwencyjnych, pomocowych i placówek leczenia dla osób zagrożonych uzależnieniem lub uzależnionych od środków odurzających,

substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych oraz ich rodzin przez bieżącą aktualizację baz danych i ich udostępnianie;

- 3) prowadzenie doskonalenia kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą dotyczącego wczesnego rozpoznawania zagrożenia używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, NSP oraz umiejętności i podejmowania interwencji profilaktycznej.

III. FORMY REALIZACJI ZADAŃ GMINY.

Mając na uwadze ustawowe zadania gminy (wymienione w części II) w kontekście potrzeb i możliwości ich wykonania, które określa diagnoza stanu problemów i zasobów gminnych Programu (część I), wskazuje się formy realizacji zadań Gminy Sośno w 2022 r.

1. Pełnomocnik Wójta ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przemocy w Rodzinie.

Funkcję Pełnomocnika Wójta ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przemocy w Rodzinie, zwanego dalej „Pełnomocnikiem”, od 2010 r. pełni Dyrektor Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sośnie. Jest on odpowiedzialny za koordynację działań Gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii – za realizację Programu, a w szczególności za:

- 1) czuwanie nad wykonywaniem zadań gminy określonych w ustawach: o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, przeciwdziałaniu narkomanii oraz o zdrowiu publicznym, w tym koordynacja zadań dla realizacji celów określonych w Narodowym Programie Zdrowia;
- 2) nadzór nad działaniem Punktu interwencyjnego ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przemocy w Rodzinie;
- 3) organizowanie zajęć profilaktycznych i informacyjnych w szkołach;
- 4) przeprowadzanie analiz w zakresie problemów alkoholowych i narkomanii oraz stanu zagrożeń w tych dziedzinach;
- 5) składanie sprawozdań dotyczących realizacji Programu;
- 6) przygotowywanie projektu gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

2. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Zapewnianie osobom potrzebującym wsparcia psychologicznego poprzez kontakt osobisty lub telefoniczny z konsultantem, w tym wizyty domowe, realizowane przez pracowników Punktu Interwencyjnego przy GOPS. Poza tym w Punkcie Konsultacyjnym:

- 1) udziela się wszelkich możliwych informacji dotyczących pomocy osobom uzależnionym, współuzależnionym oraz ofiarom przemocy w rodzinie;
- 2) koordynuje się działania grup samopomocowych;
- 3) udostępniana jest pomoc psychologa i terapeuty uzależnień;
- 4) udzielana jest pomoc przy załatwianiu spraw sądowych dotyczących gromadzenia dokumentacji sądowej.

3. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

- 1) organizowanie warsztatów dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) zakup usług porad psychologa;
- 3) prowadzenie rozmów motywacyjnych komisji ds. przeciwdziałania alkoholizmowi;
- 4) dotacja na realizację zadania pn. telefon zaufania dla ofiar przemocy „Niebieska linia”;
- 5) wspieranie instytucji, szpitali, hosteli – opłata za pobyt osoby (rodziny), wobec której stosowana jest przemoc;
- 6) kierowanie na leczenie przymusowe przez Sąd Rejonowy w Tucholi (opłaty sądowe, biegłych).

4. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.

- 1) realizacja programów profilaktycznych w szkołach;

- 2) zakup spektakli teatralnych o tematyce uzależnień;
- 3) korzystanie z filмотeki o tematyce przemocy i uzależnień;
- 4) zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci szkolnych;
- 5) realizacja programów terapeutycznych i profilaktyczno - edukacyjnych.

5. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii.

Szkolenia i konferencje: realizatorów programów profilaktycznych, pracownika Punktu interwencyjnego, członków komisji oraz Pełnomocnika Wójta. Szkolenie przedsiębiorców i duchownych z terenu gminy Sośno. Współdziałanie z parafialnym zespołem Caritas w Sitnie.

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego.

Co roku organizowane są prace społecznie użyteczne przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sośnie na terenie sołectw. Tą formą pomocy obejmowane są osoby – podopieczni GOPS – długotrwale pozostający bez pracy. Planuje się zatrudnienie ok. 10 osób w miesiącach kwiecień - październik, zgodnie z zapotrzebowaniem sołtysów. Realizacja zadania finansowana jest ze środków GOPS oraz Powiatowego Urzędu Pracy w Sepólnie Krajeńskim.

7. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sośnie działa na podstawie regulaminu nadanego zarządzeniem Wójta Gminy Sośno. Gminna Komisja RPA oprócz wykonywania ustawowych zadań jest ciałem opiniującym i monitorującym realizację Programu. Ponadto Komisja:
 - a) opiniuje wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych,
 - b) prowadzi kontrolę przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
 - c) opiniuje projekty uchwał Rady Gminy w sprawie liczby punktów sprzedaży oraz warunków usytuowania punktów sprzedaży alkoholu,
 - d) podejmuje czynności zmierzające do zastosowania przymusu leczenia wobec osób uzależnionych od alkoholu,
 - e) realizuje działania w celu udzielenia wsparcia ofiarom przemocy,
 - f) inicjuje działania profilaktyczne wobec uzależnień, w tym m.in. prowadzi pogadanki dotyczące szkodliwości nadużywania alkoholu skierowane do dzieci i młodzieży oraz innych grup społecznych (udostępnianie materiałów edukacyjnych i profilaktycznych),
 - g) współdziała z parafiami,
 - h) organizuje konkursy o tematyce uzależnień;
- 2) za realizację zadań ujętych w gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz udział w posiedzeniach, członkowie Komisji otrzymują wynagrodzenie:
 - a) przewodniczący i sekretarz komisji - w wysokości 7,7%,
 - b) pozostali członkowie - w wysokości 6,9%, kwoty bazowej, o której mowa w art. 25 ust. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1372 ze zm.);
- 3) Komisja zgodnie z regulaminem pracuje w dwóch zespołach:
 - a) ds. uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
 - b) ds. profilaktyki i kontroli punktów sprzedaży, skupiających osoby przygotowane do skutecznego zajmowania się daną problematyką.

8. Zasady dokonywania kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

- 1) kontrolę punktów sprzedaży napojów alkoholowych wykonują członkowie Komisji RPA oraz upoważnieni przez Wójta pracownicy samorządowi;
- 2) osoby w czasie wykonywania czynności kontrolnych posiadają status funkcjonariuszy publicznych;

- 3) przedmiotem kontroli jest przestrzeganie, przez przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie, zasad sprzedaży alkoholu oraz innych warunków określonych w zezwoleniu;
- 4) przed przystąpieniem do czynności kontrolnych, kontrolujący obowiązani są do powiadomienia przedsiębiorcy o planowanej kontroli oraz okazać, bez wezwania, jednorazowe upoważnienie do przeprowadzenia kontroli wystawione przez Wójta Gminy;
- 5) osoby upoważnione do kontroli uprawnieni są do:
 - a) wstępu do pomieszczeń kontrolowanej placówki handlującej napojami alkoholowymi,
 - b) wglądu do dokumentów związanych ze sprzedażą alkoholu znajdujących się w kontrolowanej placówce,
 - c) żądania od pracowników kontrolowanej placówki ustnych i pisemnych wyjaśnień w sprawach dotyczących przedmiotu kontroli,
 - d) przyjmowania oświadczeń od pracowników kontrolowanej jednostki;
- 6) po zakończeniu kontroli kontrolujący sporządzają protokół kontrolny zawierający:
 - a) określenie składu zespołu kontrolującego,
 - b) wskazanie miejsca, przedmiotu i terminu kontroli,
 - c) opis stanu faktycznego stwierdzonego przez zespół kontrolujący,
 - d) wnioski pokontrolne,
 - e) podpisy członków zespołu kontrolującego,
 - f) podpis pracownika placówki w obecności, którego dokonywano kontroli,
 - g) adnotacje o zapoznaniu się z protokołem przez osobę odpowiedzialną za działalność przedsiębiorcy posiadającego zezwolenie;
- 7) osoba odpowiedzialna za działalność gospodarczą, posiadającą zezwolenie na sprzedaż alkoholu, ma prawo zgłoszenia do protokołu uwag co do treści protokołu oraz przebiegu kontroli;
- 8) protokół sporządza się w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze stron;
- 9) Komisja na swym posiedzeniu sporządza wystąpienie pokontrolne zawierające uwagi i wnioski w sprawie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, a w przypadku rażącego naruszenia zasad obrotu napojami alkoholowymi – wniosek do Wójta Gminy w sprawie cofnięcia zezwolenia.

IV. ŚRODKI FINANSOWE.

Środki finansowe na realizację zadań określonych w Programie pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i zabezpieczone są w budżecie Gminy Sośno w dziale „ochrona zdrowia”.

Dział 851 Ochrona zdrowia 68 800,00 zł.

Rozdział 85153 Zwalczanie narkomanii: 2 000,00 zł.

Rozdział 85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi: 66 800,00 zł.

Zadanie Nr 1 – Program profilaktyczny „Spójrz inaczej” 900,00 zł.

Zadanie Nr 2 - Szkolenia realizatorów programu 1 000,00 zł.

Zadanie Nr 3 – Działalność gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych 6 200,00 zł.

Zadanie Nr 4 – Programy profilaktyczne w szkołach 7 050,00 zł.

Zadanie Nr 5 – Zajęcia socjoterapeutyczne w szkole 1 100,00 zł.

Zadanie Nr 6 – Działalność Punktu Interwencyjnego 47 670,00 zł.

Zadanie Nr 7 – Realizacja programów profilaktyczno-edukacyjnych w szkołach, na wycieczkach 2 880,00 zł.

Uzasadnienie

Uchwała Rady Gminy Sośno w sprawie gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii jest realizacją upoważnienia ustawowego zawartego w art. 4¹ ust. 2 cytowanej na wstępie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Przepisy te stanowią, że realizacja zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz z przeciwdziałaniem narkomanii, jako zadanie własne gminy, prowadzona jest w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz programu przeciwdziałania narkomanii, które uchwała corocznie rada gminy. W programie uwzględniono również cele operacyjne określone w Narodowym Programie Zdrowia, dotyczące profilaktyki alkoholowej jak również przeciwdziałania narkomanii, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1956).

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Sośno, stanowiący załącznik do uchwały, składa się z czterech części.

W części I przedstawiono syntetyczną diagnozę stanu problemów alkoholowych oraz posiadanych zasobów na terenie gminy. Poszczególne jednostki organizacyjne, stanowiące zasoby gminy w dziedzinie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Przedstawiono aktualny stan dotyczący przedmiotowej materii.

W części II wymienia się podstawowe zadania gminy nałożone przez ustawodawcę, określając jednocześnie kierunki działań dla realizacji tych zadań.

III część Programu określa konkretne formy realizacji zadań w roku 2022, mając na uwadze opisany wcześniej stan zagrożenia oraz posiadane zasoby, w kontekście ustawowych zadań gminy, w tym ujętych w Narodowym Programie Zdrowia.

W części IV wskazano środki finansowe, przeznaczone na realizację poszczególnych zadań wymienionych w Programie na 2022 r.